

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS PANEVĖŽIO APYGARDOS SKYRIUS

S P R E N D I M A S

2023 m. balandžio 28 d. Nr. 21RE4-32 (AG4-21/21-2023)

Panevėžys

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Panevėžio apygardos skyrius (toliau – Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Beatos Labutytės (pranešėja), Astos Povilonienės, Vestos Šliogerytės (Komisijos posėdžio pirmininkė),

viešame Komisijos posėdyje rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjos uždarnosios akcinės bendrovės „Baltijos realizacijos centras“ skundą atsakovei Utenos rajono savivaldybės administracijai dėl sprendimų panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė:

pareiškėja uždaroji akcinė bendrovė „Baltijos realizacijos centras“ (toliau – ir pareiškėja, ir UAB BRC) skundu, kurį vėliau patikslino, Komisijos prašo: 1) panaikinti Utenos rajono savivaldybės (toliau – ir Savivaldybė) administracijos (toliau – ir Administracija) 2022-11-24 sprendimą Nr. (3.10E) S-3382 „Dėl technikos išregistravimo“ (toliau – 2022-11-24 Sprendimas) 2) įregistruoti 2004 metų gamybos Teupen markės techniką, komercinis pavadinimas LEO 50GT, tapatumo Nr. 140109, valstybinis registracijos numeris G140K, (toliau – Technika) į Lietuvos Respublikos traktorių, savaeigių ir žemės ūkio mašinų ir jų priekabų registrą (toliau – Registras); 3) panaikinti Administracijos 2022-12-27 raštą Nr. (3.10E) S-3711 „Dėl technikos išregistravimo“ (toliau – 2022-12-27 Raštas); 4) panaikinti Administracijos 2023-02-08 sprendimą Nr. (3.10E) S-437 „Dėl skundo nagrinėjimo“ (toliau – 2023-02-08 Sprendimas).

Paaiškino, kad pareiškėja gavo Administracijos 2022-11-24 Sprendimą, kuriame nurodyta, jog UAB BRC vardu įregistruota Technika yra išregistruota; 2022-11-21 gautas VĮ Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centro (toliau – Centras) raštas Nr. IS-6654 „Dėl technikos išregistravimo“ (toliau – 2022-11-21 Raštas), kuriame nurodyta, kad ši Technika yra mobili darbo platforma, o ne savaeigis kranas ir neatitinka registruojamai žemės ūkio technikai keliamų reikalavimų bei negali būti registruojama Registre, todėl atsižvelgiant į minėtą raštą ir vadovaujantis Traktorių, savaeigių ir žemės ūkio mašinų ir jų priekabų registravimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2006-10-02 įsakymu Nr. 3D-384, (toliau – Taisyklės) ši Technika 2022-11-23 išregistruota iš Registro.

Pareiškėja teigia, jog UAB BRC su minėtu Administracijos 2022-11-24 Sprendimu ir Technikos išregistravimu nesutiko, vertino, jog išregistravimas yra nepagrįstas, todėl Administracijos direktoriui pateikė 2022-12-13 skundą (toliau – 2022-12-13 Skundas) ir gavo Administracijos 2023-02-08 Sprendimą, kuriame buvo nurodyta, jog Technika yra mobili darbo platforma, o ne savaeigis kranas; Technika išregistruota vykdant Centro 2022-11-21 Raštą; taip pat Administracija pasiūlė pačiam UAB BRC kreiptis dėl išaiškinimo, kodėl Technika nėra Registro objektas, t. y. į sprendimo dėl Technikos išregistravimo priėmėją – Centrą arba į Registro valdytoją – Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministeriją (toliau – Ministerija), todėl, pasak pareiškėjos, siekiant apginti pažeistas UAB BRC teises, ji teikia šį skundą Komisijai pagal žemiau išdėstytus argumentus.

Pirma, UAB BRC iš Administracijos gavo 2022-12-27 Raštą, kuriame buvo nurodyta, jog Administracija 2022-12-22 raštu Nr. (3.10E) S-3687 „Dėl technikos išregistravimo“ (toliau – 2022-12-22 Raštas) kreipėsi į Lietuvos Respublikos transporto saugos administraciją (toliau – Transporto saugos administracija) dėl išaiškinimo, kodėl ši Technika nėra Registro objektas ir kad, gavus atsakymą iš minėtos institucijos, UAB BRC bus informuota papildomai. Pasak pareiškėjos, nepaisant to, kaip jau ir buvo minėta šiame skunde, Administracijos 2023-02-08 Sprendime UAB BRC buvo informuota, jog Transporto saugos administracija nurodė, jog UAB BRC turi kreiptis į sprendimo dėl išregistravimo priėmėją – Centrą arba į Ministeriją, todėl, pareiškėjos manymu, šiuo atveju Administracija turėjo bendradarbiauti ir pati kreiptis į minėtas įstaigas ir išsiaiškinti ar jos sprendimas išregistruoti Techniką yra teisiškai pagrįstas.

Antra, UAB BRC skunde pažymi, jog yra gavusi tik Administracijos 2022-11-24 Sprendimą, tačiau Centro 2022-11-21 Rašto iki šiol neturi. Pareiškėjos teigimu, Administracijos 2022-11-24 Sprendime yra tik išdėstyta, jog Technika yra mobili darbo platforma, o ne savaeigis kranas ir neatitinka registruojamai žemės ūkio technikai keliamų reikalavimų bei negali būti registruojama Registre, todėl pareiškėja mano, jog, atsižvelgiant į šį Administracijos 2022-11-24 Sprendimą ir vadovaujantis Taisyklėmis, Technika 2022-11-23 išregistruota iš Registro; daugiau UAB BRC nebuvo paaiškinta, kodėl konkrečiai Technika buvo išregistruota, kodėl ji negali būti registruojama Registre. Pasak pareiškėjos, UAB BRC 2022-12-13 Skunde buvo nurodžiusi, jog Technika yra savaeigė ir turi būti registruojama Registre vadovaujantis Taisyklėmis. Tai, kad Technika yra savaeigė, įrodo UAB „Tuvlita“ Mobiliųjų darbinių kėlimo platformų techninės būklės tikrinimo ataskaita (toliau – Ataskaita), kurioje nurodyta, jog įrenginys yra ant savaeigės važiuoklės. Pareiškėjos teigimu, tokią pačią informaciją patvirtina ir išrašas iš Potencialiai pavojingo įrenginio techninio dokumento (toliau – Dokumentas), todėl pareiškėja mano, jog akivaizdu, kad skundžiamas Administracijos 2023-02-08 Sprendimas, t. y. atsakymas į UAB BRC 2022-12-13 Skundą, yra nepagrįstas, o Technika išregistruota be jokio teisinio pagrindo.

Trečia, pareiškėja skunde Komisijai akcentuoja, kad Taisyklių 2.5.8 pp. yra nurodyta, jog Registre gali būti registruojamos ir kitos specialiosios (ūkinės) paskirties savaeigės mašinos, todėl šiuo atveju net ir laikant, kad Technika būtų mobili darbo platforma (nors tai prieštarauja pateiktiems rašytiniams įrodymams), Technika gali būti priskirta prie kitų specialiųjų (ūkinės) paskirties savaeigių mašinų pagal minėtą punktą, tačiau institucijos, priėmusios sprendimus dėl Technikos išregistravimo, į tai visiškai neatsižvelgė (b. l. 2-4, 25-26, 28-30).

Atsakovė atsiliepimu į skundą prašo jį atmesti kaip nepagrįstą.

Paaikino, kad Administracija skundžiamu 2022-11-24 Sprendimu informavo pareiškėją apie tai, kad 2022-11-23 iš Registro buvo išregistruota UAB BRC priklausanti Technika ir paaiškinta, kad sprendimas išregistruoti Techniką priimtas remiantis Centro 2022-11-21 Raštu, kuriame nurodoma, kad ši žemės ūkio technika yra mobili darbo platforma, o ne savaeigis kranas ir neatitinka registruojamai žemės ūkio technikai keliamų reikalavimų bei negali būti registruojama Registre, taip pat Centras minėtu raštu prašė išregistruoti šią techniką iš registro.

Atsakovės teigimu, Administracija, vykdydama Centro, t. y. Registro tvarkytojo, prašymą bei vadovaudamasi Taisyklių nuostatomis, 2022-11-23 išregistravo pareiškėjos Techniką iš Registro.

Pasak atsakovės, Taisyklėse nurodyta, kokios žemės ir miškų ūkio transporto priemonės, bei ne keliais judantys mechanizmai gali būti registruojami Registre; Registro tvarkytojas – Centras patvirtino, kad pareiškėjos prašoma įregistruoti Technika nėra skirta važiuoti keliais, valdoma pultu, ją reikia vežti užkrovus ant priekabos ir todėl ši Technika nėra Registro objektas ir apie tai pareiškėja buvo informuota skundžiamu Administracijos 2022-11-24 Sprendimu, 2022-12-27 Raštu ir 2023-02-08 Sprendimu, todėl, atsakovės manymu, pareiškėja buvo informuota ir jai buvo žinoma, kodėl jos prašoma registruoti Technika negali būti įregistruota Registre (b. l. 52-54).

Byla dalyje nutrauktina, kitoje dalyje skundas tenkintinas iš dalies

Byloje esančių dokumentų pagrindu nustatyta, kad Centro 2022-11-21 Raštu, adresuotu Administracijai (kopijos: Ministerijai, Transporto saugos administracijai ir Vilniaus miesto savivaldybės administracijai) informuojama, jog, vadovaujantis Taisyklėmis, traktorių, savaeigių ir

žemės ūkio mašinų ir jų priekabų registravimą ir išregistravimą vykdo savivaldybių administracijos, jose saugomi tai patvirtinantys dokumentai; 2022-11-09 Registre buvo įregistruota Technika. Centras 2022-11-21 Rašte taip pat nurodė, kad pasitvirtinus informacijai, jog ši žemės ūkio technika yra mobili darbo platforma, o ne savaeigis kranas ir neatitinka registruojamai žemės ūkio technikai keliamų reikalavimų bei negali būti registruojama Registre, ir, vadovaujantis Taisyklėmis, prašoma išregistruoti minėtą techniką iš Registro ir apie tai raštu informuoti Centrą ir Ministeriją (b. l. 58-59).

Administracija 2022-11-24 Sprendimu informavo pareiškėją, jog UAB BRC vardu buvo įregistruota Technika; 2022-11-21 buvo gautas Centro 2022-11-21 Raštas, kuriame nurodyta, kad ši Technika yra mobili darbo platforma, o ne savaeigis kranas ir neatitinka registruojamai žemės ūkio technikai keliamų reikalavimų bei negali būti registruojama Registre, todėl, atsižvelgiant į 2022-11-21 Raštą ir, vadovaujantis Taisyklėmis, ši Technika 2022-11-23 išregistruota iš Registro. Taip pat šiame 2022-11-24 Sprendime Administracija nurodė jo apskundimo tvarką (b. l. 5-6, 31-32).

Atsakydama į 2022-11-21 Raštą, Administracija 2022-11-25 raštu Nr. (3.10E)S-3401 „Dėl informacijos pateikimo“ (toliau – 2022-11-25 Raštas) Centrą informavo, kad 2022-11-09 Registre buvo įregistruota Technika; 2022-11-21 gautas Centro 2022-11-21 Raštas, kuriame nurodyta, kad ši technika yra mobili darbo platforma, o ne savaeigis kranas ir neatitinka registruojamai žemės ūkio technikai keliamų reikalavimų bei negali būti registruojama Registre; atsižvelgiant į šį raštą ir vadovaujantis Taisyklėmis, aukščiau įvardinta technika 2022-11-23 išregistruota iš Registro ir Administracijos 2024-11-24 Sprendimu apie Technikos išregistravimą informuotas Technikos savininkas (b. l. 60-61).

Pareiškėja, nesutikdama su šiuo Administracijos 2022-11-24 Sprendimu, Administracijos direktoriui adresuotame 2022-12-13 Skunde nurodė, kad su Technikos išregistravimu nesutinka, vertina, jog išregistravimas yra nepagrįstas, nes Technika yra savaeigė ir turi būti registruojama pagal Taisyklių nuostatas ir kad tai, jog Technika yra savaeigė, įrodo Ataskaitoje ir Dokumente nurodyti duomenys; akcentavo, kad Taisyklių 2.5.8 pp. yra nurodyta, jog gali būti registruojamos ir kitos specialiosios (ūkinės) paskirties savaeigės mašinos. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, pareiškėja Administracijos direktoriaus prašė panaikinti Administracijos 2022-11-24 Sprendimą ir įregistruoti Techniką į Registrą (b. l. 7-8, 33-34).

Administracija kreipėsi į Transporto saugos administraciją 2022-12-22 Raštu, kuriame nurodė, jog Administracija nagrinėja UAB BRC skundą dėl Technikos išregistravimo; Registro tvarkytojas – Centras, paaiškino, kad pagal Registre patalpintas nuotraukas šios priemonės negalima priskirti nei prie kranų, nei prie spec. ūkinės paskirties mašinų; ji neskirta važiuoti keliais, valdoma pultu, ją reikia vežti užkrovus ant priekabos, todėl ši priemonė nėra Registro objektas; Registro tvarkytojas rekomendavo Savivaldybei kreiptis į Transporto saugos administraciją dėl išaiškinimo, kodėl ši priemonė nėra registro objektas. Taip pat šiuo 2022-12-22 Raštu prašė pateikti išaiškinimą, kodėl ši Technika nėra Registro objektas (b. l. 62-63).

Administracija 2022-12-27 Raštu pareiškėją informavo, kad, nagrinėdama pareiškėjos 2022-12-13 Skundą, elektroniniu paštu kreipėsi į Registro tvarkytoją – Centrą, kuris paaiškino, kad pagal Registre paskelbtas nuotraukas šios transporto priemonės negalima priskirti nei prie kranų, nei prie spec. ūkinės paskirties mašinų; Centras pažymėjo, kad ši transporto priemonė neskirta važiuoti keliais, valdoma pultu, ją reikia vežti užkrovus ant priekabos, todėl ši priemonė nėra registro objektas; Administracija 2022-12-22 Raštu kreipėsi į Transporto saugos administraciją dėl išaiškinimo, kodėl ši Technika nėra Registro objektas; gavus atsakymą iš minėtos institucijos, pareiškėja bus informuota papildomai. Taip pat šiame 2022-12-27 Rašte Administracija nurodė detalią jo apskundimo tvarką (b. l. 12-13, 35-36).

Transporto saugos administracijos Transporto veiklos skyrius 2023-01-04 rašte Nr. 15B-73 „Dėl priemonės registravimo“ (toliau – 2023-01-04 Raštas) nurodė, kad Transporto saugos administracija, gavusi Administracijos 2023-01-02 užklausą „Dėl priemonės registracijos“ (toliau 2023-01-02 Užklausa), informuoja, jog, vadovaujantis Taisyklių 20.2.6.1 pp., asmuo, registruojantis naują ratinį traktorių, pateikia ES atitikties sertifikato originalą; Transporto saugos administracija, tik susipažinusi su pateikta ES atitikties sertifikato kopija, galės įvertinti transporto priemonės atitiktį, remdamasi 2013-02-05 Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 167/2013 dėl žemės ir

miškų ūkio transporto priemonių patvirtinimo ir rinkos priežiūros su paskutiniaisiais pakeitimais, padarytais 2019-03-19 Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2019/519 (toliau – Reglamentas 167/2013), nuostatomis (b. l. 64-65).

Transporto saugos administracijos Transporto veiklos skyrius 2023-01-23 rašte Nr. 15B-480) „Dėl technikos registravimo“ (toliau – 2023-01-23 Raštas) nurodė, Transporto saugos administracija 2023-01-04 Raštu atsakė Administracijai dėl Technikos registravimo. Transporto saugos administracija, gavusi Administracijos 2023-01-02 Užklausa, pakartotinai informavo, jog Transporto saugos administracijai teisės aktai, t. y. žemės ūkio ministro ir susisiekimo ministro 2021-12-28 įsakymas Nr. 3D-870/3-575, kuriuo Transporto saugos administracija įgaliota atlikti žemės ir miškų ūkio transporto priemonių atitikties įvertinimą ir tipo patvirtinimą, užtikrinant Reglamento (ES) Nr. 167/2013 nuostatų, susijusių su žemės ir miškų ūkio transporto priemonių patvirtinimu, įgyvendinimą ir vykdymą, atitinkamai patikslintas Žemės ir miškų ūkio transporto priemonių patvirtinimo tvarkos aprašas, patvirtintas Žemės ūkio ministro 2015-10-14 įsakymu Nr. 3D-770, nesuteikia teisės aiškinti Taisyklių taikymo ir teikti ekspertinių išaiškinimų dėl Technikos įtraukimo į Registrą (b. l. 66-67).

Atsakydama į pareiškėjos 2022-12-13 Skundą, Administracija 2023-02-08 Sprendimu pareiškėją informavo, kad Technika išregistruota vykdant Centro 2022-11-21 Raštą, kuriame nurodyta, kad Technika yra mobili darbo platforma, o ne savaeigis kranas ir neatitinka registruojamai žemės ūkio technikai keliamų reikalavimų bei negali būti registruojama Registre, todėl Savivaldybei pavesta minėtą techniką iš Registro išregistruoti. 2022-11-23 pavedimas įvykdytas. Apie tai pareiškėja buvo informuota Administracijos 2022-11-24 Sprendimu. Taip pat šiame 2023-02-08 Sprendime Administracija nurodė, jog, reaguodama į pareiškėjos 2022-12-13 Skundą, Administracija, atsižvelgdama į Centro siūlymą, 2022-12-22 Raštu kreipėsi į Transporto saugos administraciją su prašymu išaiškinti, kodėl Technika nėra Registro objektas. Gautas 2023-01-04 Raštas, kuriame nurodyta, kad, vadovaujantis Taisyklių 20.2.6.1 pp., asmuo, registruojantis naują ratinį traktorių, pateikia ES atitikties sertifikato originalą. Transporto saugos administracija, tik susipažinusi su pateiktu ES atitikties sertifikato kopija, galės įvertinti transporto priemonės atitiktį Reglamento 167/2013 nuostatomis. Siekiant aiškumo, Administracijos Kaimo ir bendruomenių reikalų skyriaus vyr. specialistas 2023-01-09 el. p. Transporto saugos administracijos papildomai paprašė įvertinti, ar šią priemonę galima registruoti Registre kaip specialios (ūkinės) paskirties mašiną. Transporto saugos administracija 2023-01-23 Raštu atsakė, kad Transporto saugos administracijai teisės aktai nesuteikia teisės aiškinti Taisyklių. 2023-02-08 Sprendime Administracija taip pat išreiškė apgailėstą, kad įregistruoti Technikos neturi pagrindo, nes ši Technika neatitinka registruojamai žemės ūkio technikai keliamų reikalavimų; atsižvelgiant į išdėstytą, dėl išaiškinimo, kodėl ši priemonė nėra Registro objektas, pasiūlė pareiškėjai kreiptis į sprendimo dėl išregistravimo priėmėją – Centrą (Vincos Kudirkos g. 18-1, Vilnius) arba į Registro valdytoją – Ministeriją. Taip pat šiame 2023-02-08 Sprendime Administracija nurodė detalią jo apskundimo tvarką (b. l. 14-16, 37-39).

Komisijai paduotu skundu pareiškėja prašo panaikinti Administracijos 2022-11-24 Sprendimą, 2022-12-27 Raštą, 2023-02-08 Sprendimą bei įregistruoti Techniką į Registrą (b.l.2-4, 25-26, 28-30).

Nagrinėjamoje byloje nustatyta, kad pareiškėjos ginčijamas Administracijos 2022-11-24 Sprendimas pareiškėjos 2022-12-13 Skundu buvo apskūstas Administracijos direktoriui, kuris, nagrinėdamas šį pareiškėjos skundą, pateikė pareiškėjai taip pat Komisijai paduotu skundu ginčijamą 2022-12-27 Raštą, kuriuo informavo pareiškėją apie jo skundo nagrinėjimo eigą, todėl Komisija sprendžia, jog jis vertintinas kaip informacinio pobūdžio dokumentas ir todėl nenagrinėtinas Komisijoje ir bylos nagrinėjimas šioje dalyje yra nutrauktinas.

Administracija, išnagrinėjusi pareiškėjos 2022-12-13 Skundą, 2023-02-08 Sprendimu atsisakė tenkinti pareiškėjos 2022-12-13 Skunde suformuluotus reikalavimus: panaikinti 2022-11-23 Sprendimą ir įregistruoti Techniką Registre, todėl Komisija sprendžia, kad byloje ginčas kilo dėl Administracijos 2022-11-24 Sprendimo, 2023-02-08 Sprendimo teisėtumo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Pažymėtina, kad kiekviena bylos šalis turi įrodyti aplinkybes, kuriomis grindžia savo reikalavimus ir atsikirtimus. Šios taisyklės administraciniame procese kyla iš Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 56 str. 2 ir 5 d. įtvirtinto teisinio reglamentavimo. Šios taisyklės taikomos ir nagrinėjant bylas Komisijoje (žr., pvz., *Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2019-12-04 sprendimą administracinėje byloje Nr. eA-2106-415/2019; 2021-03-31 sprendimą administracinėje byloje Nr. A-643-815/2021; 2021-10-27 sprendimą administracinėje byloje Nr. eA-3698-520/2021*).

Lietuvos Respublikos Konstitucija įtvirtina atsakingo valdymo (gero administravimo) principą (*Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 1999-05-11, 2004-12-13 nutarimai, 2004-11-05 išvada*). Vienas iš gero administravimo principų yra konstitucinė nuostata, kad visos valdžios įstaigos tarnauja žmonėms (žr., pvz. *Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2012-03-01 nutartis administracinėje byloje Nr. A⁵⁰²-1605/2012*).

Komisija sprendžia, kad nagrinėjamu atveju atsakovės veikimas ir su juo susijusių klausimų sprendimas yra sietinas su institucijos veikimu viešojo administravimo srityje, todėl jos veiklai yra taikytinos ir Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – VAI) (teisės akto redakcija, galiojanti nuo 2022-01-29) normos.

Nagrinėjamu atveju atsakovė yra viešojo administravimo subjektas, todėl savo veikloje turi vadovautis ir atsakingo valdymo (gero administravimo) principu ir VAI 3 str. bei 10 str. įtvirtintais viešojo administravimo principais ir nuostatomis. Gero administravimo principas yra Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisinės sistemos pamatinis principas, įtvirtintas svarbiausiuose nacionalinio lygmens (Lietuvos Respublikos Konstitucijos 5 str. 3 d.) bei tarptautiniuose dokumentuose (Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 41 str. ir kt.). Vienas iš gero administravimo principų yra konstitucinė nuostata, kad visos valdžios įstaigos tarnauja žmonėms. Pagal formuojamą teismų praktiką geras viešojo administravimo principas apima asmens teisę į pagrįstą (faktais ir teisės normomis) bei motyvuotą administracinį sprendimą (*Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2012-05-31 sprendimas administracinėje byloje Nr. A⁶⁰²-2112/2012*), nešališkumo pareigą, pareigą imtis aktyvių veiksmų, padėti, elgtis rūpestingai ir atidžiai. Iš gero administravimo principo išplaukia, kad valstybės institucijos, priimdamos administracinius sprendimus, privalo dirbti rūpestingai ir atidžiai, veikti taip, kad administracinėje procedūroje būtų laikomasi visų teisės aktų nuostatų. Pagal gero administravimo principą valstybės institucijos turi vykdyti procedūrą nešališkai ir objektyviai (*Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2013-03-26 nutartis administracinėje byloje Nr. A⁷⁵⁶-708/2013, 2014-03-25 nutartis administracinėje byloje Nr. A⁷⁵⁶-997/2014, 2015-07-09 nutartis administracinėje byloje Nr. eA-1245-662/2015*). Šis principas suponuoja taip pat tai, kad viešojo administravimo subjektas turi pareigą pateikti suinteresuotam asmeniui objektyvią ir teisingą informaciją jį dominančiu klausimu (*Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2015-06-26 nutartis administracinėje byloje Nr. eA-2142-624/2015*).

VAI 1 str. 1 d. nustatyta, kad šis įstatymas nustato viešojo administravimo principus, viešojo administravimo sritis, viešojo administravimo subjektų sistemą ir administracinės procedūros organizavimo pagrindus; ūkio subjektų veiklos priežiūros pagrindines nuostatas; garantuoja asmenų teisę apskųsti viešojo administravimo subjektų veiksmus, neveikimą ar administracinius sprendimus, taip pat teisę į įstatymais pagrįstą ir objektyvų asmenų prašymų (skundų) nagrinėjimą; įtvirtina kitas asmenų ir viešojo administravimo subjektų teises ir pareigas viešojo administravimo srityje. Atsakovė privalo vadovautis VAI 3 str. įtvirtintais viešojo administravimo principais. VAI 3 str. 4 p. įtvirtintas įstatymo viršenybės principas reikalauja, kad administraciniai sprendimai, susiję su asmenų teisių ir pareigų įgyvendinimu, visais atvejais turi būti pagrįsti įstatymais. Vadovaudamasis VAI 3 str. 5 p. nustatytu išsamumo principu, viešojo administravimo subjektas į prašymą (skundą) turi atsakyti aiškiai ir argumentuotai, nurodydamas visas prašymo (skundo) nagrinėjimui įtakos turėjusias aplinkybes ir konkrečias teisės aktų nuostatas, kuriomis rėmėsi vertindamas prašymo (skundo) turinį.

VAĮ 10 str. 5 d. detalizuota, kad administraciniame sprendime turi būti nurodytas administracinio sprendimo teisinis ir faktinis pagrindas ar kitos administraciniam sprendimui įtakos turėjusios aplinkybės, taip pat motyvai (VAĮ 10 str. 5 d. 5-6 p.).

Pagal VAĮ 2 str. 10 p., prašymu laikomas su asmens teisių ar teisėtų interesų pažeidimu nesusijęs asmens kreipimasis į viešojo administravimo subjektą, prašant atlikti teisės aktuose nustatytus veiksmus, o pagal šio įstatymo 2 str. 12 p., skundu laikomas asmens kreipimasis į viešojo administravimo subjektą, kuriame tas asmuo nurodo, kad yra pažeistos jo ar kito asmens teisės ar teisėti interesai, ir prašo juos apginti. Taigi įstatymo leidėjas asmenų kreipimąsi į viešojo administravimo institucijas yra suskirstęs į dvi kategorijas – skundus ir prašymus, kurių esminis skirtumas – kreipimosi į viešojo administravimo subjektą priežastis, t. y. ar toks kreipimasis yra susijęs su besikreipiančio asmens ar kito asmens galbūt pažeistomis teisėmis ir / ar teisėtais interesais.

Nagrinėjamu atveju Komisija sprendžia, kad vadovaujantis VAĮ 2 str. 12 p. pareiškėjos 2022-12-13 Skundas laikytinas asmens kreipimusi į viešojo administravimo subjektą (Administraciją), kuriame nurodo, kad yra pažeistos jos ar kito asmens teisės ar teisėti interesai, ir prašo juos apginti.

Asmenų prašymus ir skundus viešojo administravimo subjektai nagrinėja pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintas taisykles (VAĮ 11 str. 1 d.).

Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių, patvirtintų 2007-08-22 Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 875, 35 p. nustato, kad prašymus ar skundus institucijos nagrinėja ir į juos atsako pagal teisės aktais joms nustatytą kompetenciją.

Ginčo teisinius santykius reglamentuoja Lietuvos Respublikos traktorių, savaeigių ir žemės ūkio mašinų ir jų priekabų registro nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006-03-14 nutarimu Nr. 247 (teisės akto redakcija nuo 2019-10-26) (toliau – Nuostatai) ir Taisyklės.

Pagal Nuostatų 2 p., Registro paskirtis – registruoti Registro objektus, rinkti, kaupti, apdoroti, sisteminti, saugoti ir teikti Registro duomenis fiziniams ir juridiniams asmenims, kitoms organizacijoms, neturinčioms juridinio asmens statuso, jų filialams ir atstovybėms, atlikti kitus Registro duomenų tvarkymo veiksmus.

Registro valdytoja ir Registre tvarkomų asmens duomenų valdytoja yra Ministerija (Nuostatų 7 p.).

Registro tvarkytojai ir Registre tvarkomų asmens duomenų tvarkytojai yra: Centras ir savivaldybių administracijos (Nuostatų 8 p.).

Nuostatų 11.4 pp. įtvirtinta Centro funkcija – prireikus informuoja savivaldybių administracijas apie įregistruotų Registro objektų duomenų neatitiktį, susijusią su registru duomenimis.

Vadovaujantis Nuostatų 12 p., savivaldybių administracijos, be kita ko, atlieka šias funkcijas: priima iš Registro duomenų teikėjų Registro objektui įregistruoti arba išregistruoti, jo duomenims atnaujinti, ištaisyti arba papildyti reikalingus prašymus ir dokumentus (12.1 pp.); Nuostatų nustatyta tvarka tvarko Registro duomenis, taiso Registre padarytas klaidas, apie pakeitimus praneša Registro duomenų teikėjams bei prireikus keičia anksčiau išduotus registracijos liudijimus, techninės apžiūros talonus ar valstybinio numerio ženklus (12.4 pp.).

Nagrinėjamu atveju sprendžiant dėl pareiškėjos prašomo panaikinti Administracijos 2023-02-08 Sprendimo teisėtumo, svarbu įvertinti atsakovei paduoto pareiškėjos 2022-12-13 Skundo turinį ir esmę. Nagrinėjamo ginčo dalykas yra atsakovės 2023-02-08 Sprendimas, kuriuo buvo išnagrinėtas pareiškėjos 2022-12-13 Skundas, kuriuo pareiškėja informavo apie galimai pažeistas jos teises ar teisėtus interesus dėl Technikos išregistravimo iš Registro ir prašė Administracijos panaikinti Administracijos 2022-11-24 Sprendimą ir įregistruoti Techniką Registre.

Iš pareiškėjos 2022-12-13 Skundo turinio matoma, kad, nesutikdama su Administracijos 2022-11-24 Sprendimu, Administracijos direktoriui adresuotame 2022-12-13 Skunde pareiškėja nurodė, kad su Technikos išregistravimu nesutinka, vertina, jog išregistravimas yra nepagrįstas, nes Technika yra savaeigė ir turi būti registruojama. Tai, jog Technika yra savaeigė, įrodo Ataskaitoje ir

Dokumente nurodyti duomenys; akcentavo, kad Taisyklių 2.5.8 pp. yra nurodyta, jog gali būti registruojamos ir kitos specialiosios (ūkinės) paskirties savaeigės mašinos.

Išanalizavus skundžiamo 2023-02-08 Sprendimo turinį, matoma, kad jame atkartotos (išdėstytos) faktinės aplinkybės, nurodytos Administracijos 2022-11-24 Sprendime ir kokie veiksmai buvo atlikti nagrinėjant pareiškėjos 2022-12-13 skundą. Apgailestaujama, jog Administracija neturi teisinio pagrindo įregistruoti Techniką Registre, nes ši Technika neatitinka registruojamai žemės ūkio technikai keliamų reikalavimų ir dėl išaiškinimo, kodėl ši priemonė nėra Registro objektas bei pasiūlyta pareiškėjai kreiptis į sprendimo dėl išregistravimo priėmėją – Centrą arba į Registro valdytoją – Ministeriją.

Nagrinėjamu atveju ginčijamas 2022-11-24 Sprendimas buvo priimtas remiantis Centro 2022-11-22 Raštu, Transporto saugos administracijos 2023-01-04 Raštu ir 2023-01-23 Raštu, kurie galėtų būti laikomi 2022-11-24 Sprendimo sudedamąja dalimi. 2022-11-22 Rašte akcentuota tai, kad Technika neatitinka registruojamai žemės ūkio technikai keliamų reikalavimų ir negali būti registruojama Registre, todėl, vadovaujantis Taisyklėmis, buvo prašoma išregistruoti Techniką iš Registro. 2023-01-04 Raštu Transporto saugos administracija informavo Administraciją, jog, vadovaujantis Taisyklių 20.2.6.1 pp., asmuo, registruojantis naują ratinį traktorių pateikia ES atitikties sertifikato originalą; Transporto saugos administracija, tik susipažinusi su pateiktu ES atitikties sertifikato kopija, galės įvertinti transporto priemonės atitiktį Reglamento 167/2013 nuostatomis. 2023-01-23 Raštu Transporto saugos administracija paaiškino Administracijai, jog Transporto saugos administracijai Teisės aktai nesuteikia teisės aiškinti Taisyklių taikymo ir teikti ekspertinių išaiškinimų dėl Technikos įtraukimo į Registrą.

Komisija, įvertinusi bylos medžiagą, teisinį reguliavimą ir teismų praktiką, daro išvadą, kad atsakovės priimtas 2023-02-08 Sprendimas iš esmės yra nemotyvuotas, t. y. nenurodytas konkretus teisinis pagrindas šiam sprendimui priimti. Komisija nustatė, jog šiuo atveju, be kita ko, ginčo teisinius santykius reglamentuoja Nuostatai ir Taisyklės, tačiau šių teisės aktų konkrečių nuostatų skundžiamame 2023-02-08 Sprendime atsakovė nenurodė. Atsižvelgiant į tai, 2023-02-08 Sprendime esantys argumentai dėl Technikos išregistravimo iš Registro (Centro 2022-11-22 Raštas, Transporto saugos administracijos 2023-01-04 Raštas ir 2023-01-23 Raštas) teisiškai nebuvo pagrįsti, todėl tai akivaizdžiai nesuderinama su VAĮ reikalavimais.

Komisija, įvertinusi pareiškėjos 2022-12-13 Skundo argumentus ir skundžiamo 2023-02-08 Sprendimo turinį, sprendžia, kad nagrinėjamu atveju atsakovės, kaip institucijos, vykdančios traktorių, savaeigių ir žemės ūkio mašinų ir jų priekabų registravimą ir išregistravimą priimtas 2023-02-08 Sprendimas, kuriuo buvo atsisakyta tenkinti pareiškėjos 2022-12-13 Skundo reikalavimus, nėra pagrįstas aiškiais ir išsamiais administracinio sprendimo motyvais. Iš pareiškėjos 2022-12-13 Skundo turinio matoma, kad jame pareiškėja nurodė argumentus dėl to, jog Technika yra savaeigė ir tai patvirtina pareiškėjos kartu su minėtoju skundu Administracijai pateikta UAB „Tuvlita“ mobiliųjų darbinių kėlimo platformų techninės būklės tikrinimo ataskaita, be to, pareiškėja, vadovaudamasi Taisyklių 2.5.8 pp., nurodė, jog gali būti registruojamos ir kitos specialiosios (ūkinės) paskirties savaeigės mašinos, tačiau dėl šių pareiškėjos skundo argumentų atsakovė skundžiamame 2023-02-08 Sprendime jokių argumentų nenurodė. Kaip jau minėta, pagal VAĮ 3 str. 5 p. išsamumo principas reiškia, kad viešojo administravimo subjektas į prašymą (skundą) turi atsakyti aiškiai ir argumentuotai, nurodydamas visas prašymo (skundo) nagrinėjimui įtakos turėjusias aplinkybes ir konkrečias teisės aktų nuostatas, kuriomis rėmėsi vertindamas prašymo (skundo) turinį. Vadovaujantis VAĮ įtvirtintu išsamumo principu, būtent atsakovei tenka pareiga pagrįsti savo priimamus administracinius aktus.

Analogiškai vertintinas ir pareiškėjos skundžiamas 2022-11-24 Sprendimas, kuriuo atsakovė nusprendė išregistruoti pareiškėjos valdomą Techniką iš Registro, nenurodydama jokių šių juridinių faktų sąlygojančių konkrečių teisės aktų, šiuo atveju – Taisyklių bei galimai kitų teisės aktų – nuostatų, kuriomis vadovaudamasi jis buvo priimtas. Vien tai, jog atsakovė nurodė, kad 2022-11-24 Sprendimas išregistruoti pareiškėjos Techniką iš Registro, vadovaujantis Taisyklėmis, savaime nereiškia, jog pareiškėja suprato, kuria konkrečia Taisyklių teisės norma vadovaujantis toks sprendimas buvo priimtas. Atsižvelgiant į tai, vertintina, kad skundžiamas 2022-11-24 Sprendimas

neatitinka administraciniam sprendimams keliamo teisėtumo reikalavimo, kas, įvertinus jo turinio duomenis bei nustačius, kad Administracijai nenurodžius konkrečios Taisyklių teisės normos bei jos taikymo esant byloje nustatytoms konkrečioms faktinėms aplinkybėms, taip pat sudaro pagrindą skundžiamą aktą pripažinti nemotyvuotu, nesuteikiant pagrindo pareiškėjai žinoti, dėl kokių objektyvių priežasčių jos Technika buvo išregistruota.

Pažymėtina, kad aiškindamas ankstesnės VAI redakcijos VAI 8 str., reglamentuojantį individualiam administraciniam aktui keliamus reikalavimus, Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas savo jurisprudencijoje yra konstatavęs, kad VAI 8 str. nuostatos reiškia, kad akte turi būti nurodomi pagrindiniai faktai, argumentai ir įrodymai, pateikiamas teisinis pagrindas, kuriuo viešojo administravimo subjektas rėmėsi priimdamas administracinį aktą; motyvų išdėstymas turi būti adekvatus, aiškus ir pakankamas. Ši teisės norma siejama su teisėtumo principu, pagal kurį reikalaujama, kad viešojo administravimo subjektai savo veikla nepažeistų teisės aktų, kad jų sprendimai būtų pagrįsti, o sprendimų turinys atitiktų teisės normų reikalavimus (*Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2010-11-15 sprendimas administracinėje byloje Nr. A⁵⁵⁶-15/2010*). Administracinio sprendimo priėmimo faktinis pagrindas ir individuali argumentacija turi būti žinomi ne tik viešojo administravimo subjektui, priimančiam sprendimą, bet ir asmeniui, kurio atžvilgiu jis priimamas. Individualus administracinis aktas paprastai turi būti toks, kad iš jo būtų galima suprasti visuomeninių santykių esmę, subjektus, dalyvaujančius šiuose santykiuose, kad būtų aiškus tų visuomeninių santykių teisinis kvalifikavimas. Visiškai nesilaikant minėtų nuostatų ar tai darant tik iš dalies, pagrįstai kyla abejonė dėl tokio administracinio akto teisėtumo bei pagrįstumo (*Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2013-11-21 nutartis administracinėje byloje Nr. A⁵⁰²-2124/2013*).

Įvertinusi byloje nustatytas faktines aplinkybes, ginčo klausimą reglamentuojančius teisės aktus bei Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktiką, Komisija sprendžia, kad VAI įtvirtinta nuostata priimti VAI 10 str. 5 d. 5 ir 6 p. reikalavimus atitinkančio turinio sprendimą dėl asmens skundo nebuvo įgyvendinta. Komisija neturi pareigos pati apibrėžti teisinio reguliavimo bei teisiškai reikšmingų faktinių aplinkybių – tai viešojo administravimo subjekto pareiga. Dėl nurodytų skundžiamo 2023-02-08 Sprendimo trūkumų konstatuotina, kad pareiškėjos 2022-12-13 Skundas buvo išnagrinėtas netinkamai, o 2023-02-08 Sprendimas priimtas, pažeidžiant VAI numatytus administraciniam sprendimui keliamus reikalavimus, išsamumo ir gero administravimo principus.

Atsižvelgiant į išdėstytas aplinkybes, sprendžiama, kad yra pagrindas panaikinti skundžiamus 2022-11-24 Sprendimą ir 2023-02-08 Sprendimą. Skundžiamo akto ar jo dalies panaikinimas reiškia, kad konkrečiu atveju atkuriami buvusi iki ginčijamo akto ar jo dalies priėmimo padėtis. Nagrinėjamoje byloje panaikinus 2023-02-08 Sprendimą, atsakovei kyla pareiga teisės aktų nustatyta tvarka iš naujo spręsti klausimą dėl pareiškėjos 2022-12-13 Skundo.

Pareiškėja skundo vienu iš reikalavimų Komisijos prašė įregistruoti Techniką į Registrą.

Pagal Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 5 str. 2 d., Komisija nagrinėja skundus dėl teritorinių valstybinio administravimo subjektų ir savivaldybių administravimo subjektų, esančių jų veiklos teritorijoje, priimtų individualių administracinių aktų, taip pat veikslių (neveikimo) teisėtumo, taip pat šių subjektų vilkinimo atlikti jų kompetencijai priskirtus veiksmus teisėtumo ir pagrįstumo. Ši nuostata apibrėžia Komisijos kompetencijos ribas, todėl Komisija neturi teisinio pagrindo atlikti atsakovės kompetencijai priskirtus veiksmus, t. y. spręsti klausimą dėl Technikos įregistravimo į Registrą. Atsižvelgiant į tai, skundas šioje dalyje atmestinas kaip nepagrįstas.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 14 str. 7 d., 19 str., 20 str. 1 d. 1 p., 2 p., 2 d. 1 p. ir 22 str. Komisija

n u s p r e n d ž i a:

bylą dalyje dėl pareiškėjos uždarnosios akcinės bendrovės „Baltijos realizacijos centras“ skundo reikalavimo panaikinti Utenos rajono savivaldybės administracijos 2022-12-27 raštą Nr. (3.10E) S-3711 „Dėl technikos išregistravimo“ nutraukti.

Kitoje dalyje pareiškėjos uždarnosios akcinės bendrovės „Baltijos realizacijos centras“ skundą patenkinti iš dalies.

Panaikinti Utenos rajono savivaldybės administracijos 2022-11-24 sprendimą Nr. (3.10E) S-3382 „Dėl technikos išregistravimo“ ir 2023-02-08 sprendimą Nr. (3.10E) S-437 „Dėl skundo nagrinėjimo“.

Kitoje dalyje pareiškėjos skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo jo priėmimo bylos šalys turi teisę apskusti Regionų apygardos administracinio teismo Panevėžio rūmams Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Komisijos posėdžio pirmininkė

Vesta Šliogerytė

Komisijos narės

Beata Labutytė

Asta Povilonienė